

1) Potravinářství

Mlýny:

- 1) **Mlýn Zimkův** – v dolňansku – první zmínka již k r. 1670 – rod Zimků jej držel až přibližně do roku 1930, kdy zanikl. Šlo o jednoduchý mlýn, kamenný (mlely kameny), poháněný vodním kolem, voda vedená náhonem ze splavu („stav“) na řece Senici v lokalitě pod Hrabčím
- 2) **Mlýn Petra Pavlackého čp.108** – mlýn postavil v roce 1740 mlynář Josef Trochta. Tento rod jej držel až asi do roku 1880, kdy jej koupil mlynář Karel Pavlacký. Po něm byl mlynářem jeho syn Petr Pavlacký a mlel až k roku 1950, kdy byly malé mlýny rušeny. Původně to byl mlýn kamenný, ale v létech 1938-1940 jej Petr Pavlacký přebudoval na mlýn válcový (obilí mlely kovové válce), včetně nové budovy. Pohon však zůstal vodou, vodním kolem až do roku 1948, kdy zde byla zavedena elektřina. Náhon vedl ze splavu naproti lokalitě Dvořísko
- 3) **Mlýn ve Dvořísku** – v roce 1670 vytvořila vrchnost ve Fr. Lhotě panský dvůr z několika gruntů opuštěných po tatarském vpádu r. 1663. Ke dvoru patřil i mlýn. Když byl v roce 1768 dvůr zrušen a rozdělen mezi 7 usedlíků, připadl i mlýn jednomu z nich a to k domu čp.30. Mlýn byl přestavován v roce 1723, 1858 a v roce 1920 jej poslední majitel Václav Kurtin přebudoval z kamenného na válcový. Pohon vodním kolem z náhonu vedeného od splavu na řece Senici. V horní části obce naproti křížce u Smetánků. Mlýn zanikl rovněž kolem roku 1950 za socializace, byl brzy zbořen a na jeho místě je rodinný domek rodiny Kurtinových čp.30.
- 4) **Sušárny na ovoce** – bývaly u Bartoníků čp.91 v Kupcové kuli, u Pavlíků na čp.147, u Trochtů – Matyjů na Bechově čp.135, u Šutů na Bechově. Sušárny byly soukromé a zanikly asi v polovině 20. století

2) Zpracování dřeva

Pila: Malá pila byla součástí Pavlackého mlýna od roku 1740 až do zrušení mlýna kolem roku 1950 (zrušení mlýnů v rámci socializace).

Pohon stejně jako u mlýna – vodním kolem. Poslední majitel byl mlynář Petr Pavlacký, Fr. Lhota čp.108.

Nová pila po roce 1989 – vznikla v areálu zemědělského družstva. Majitelé jsou pan Antonín Liška z Lužné a pan Miroslav Mikeska z Valašské Senice.

Stolařská dílna: byla na čp.219 a vlastnil ji pan František Šulák – stolař. fungovala pravděpodobně v letech 1925 – 1980.

Nové stolárny po roce 1989 – Stolárna Černý + Kabrhel – v areálu ZD
Artur Černý čp.257, Vlastimil Kabrhel čp.449
Stolárna pod Hájem – Pavel Matůš, čp.274
Stolárna Milana Machů, čp.419

Kolářská dílna: nejstarší u Antonína Machů, čp.123 – zanikla úmrtím majitele
Dále kolařství u Antonína Hamaly čp.58 od roku 1940. Zaniklo rovněž úmrtím majitele

3) Silikáty, keramika

Hrnčířská dílna – bývala na čp.80, vznikla mezi léty 1816 – 1820, když se na tento grunt přistěhoval z Valašských Klobouk hrnčíř Rösner. Vyráběl keramiku zhruba do roku 1890, jeho syn Josef Rösner po převzetí usedlosti se už tímto nezabýval, věnoval se zemědělství

Cihelny a cihláři – průmyslová výroba cihel tu nebyla, ale místní lidé si cihly vyráběli sami. Obvykle sousedé „v kuli“ měli společnou cihelnu, kde si podle potřeby cihly dělali (u Hamlazů, u Juráčků).

V obci žili i cihláři, kteří se tím živili, dali se najmout sedlákem, který chtěl stavět a na jeho pozemku mu cihly vyrobili, obvykle na smlouvu, kde měli ustanovenou stravu, ubytování po dobu práce a cenu od kusu. Cihly se dělaly zhruba od půlky května do konce září.

Vyhlášení cihláři byli František Matůš čp.113, Karel Hrnčíř a Josef Bednář, ten uměl cihly dobře vypalovat.

(jinak si ale dělali cihly i ostatní)

Ruční výroba cihel zanikla po II. světové válce, pak už se cihly obvykle nakupovaly.

4) Textilní výroba

Tkalcovský stav měl Josef Matůš na čp.113 asi ve dvacátých letech minulého století, tkal zde plátno z přinesených lněných nití zákazníků.

Práce zanikla úmrtím majitele.

5) Kovovýroba

Kovárny – asi od roku 1920 měli kovárnu bratři Zimkové – Jan a Václav.

Jan na čp.192 v lokalitě Dolňansko a Václav na čp.200 nad Pavlíkem.

Kolem roku 1930 byla kovárna u Mikulků (nad dnešním čp.318), kovadlina z ní byla dána do okresního muzea

Kolem roku 1920 pracoval ve své kovárně na tehdejší čp.195 (proti škole)

i kovář Cyril Filák

Kovárny zanikly úmrtím majitelů.